

ISGlobal i ASPCAT presenten Arbocat.cat, la primera plataforma de predicció de risc de brots d'arbovirosi d'Europa

El web calcula les probabilitats d'aparició de casos autòctons de dengue, zika i chikungunya als més de 900 municipis de Catalunya

Barcelona, 14 de juny de 2019.- L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), centre impulsat per "la Caixa", i l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) han publicat avui una eina d'utilitat pública: es tracta del web www.arbocat.cat, que ofereix **prediccions del risc en temps real** d'aparició de brots autòctons de malalties arbovirals —concretament **dengue, chikungunya i zika**— a tots els municipis de Catalunya.

Les malalties arbovirals, totes aquelles transmises pels insectes artròpodes, com ara els mosquits, són una preocupació creixent als països del sud d'Europa. L'any 2018 es van produir els primers casos de dengue de transmissió local a França i a Espanya, que s'afegien als diversos brots de chikungunya registrats en anys anteriors a França i a Itàlia. L'ASPCAT, per la seva banda, va detectar el novembre passat el **primer cas de dengue autòcton** a Catalunya i en els darrers anys està registrant un nombre significatiu de casos d'arbovirosi importades. **Entre 2015 i 2018 s'han confirmat 700 casos dels declarats a la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC):** 371 de dengue, 183 de zika i 146 de chikungunya.

La globalització i l'escalfament global afavoreixen la propagació tant dels arbovirus com dels vectors que les transmeten. És així com ha ocorregut amb **el mosquit tigre** (*Aedes albopictus*), que és capaç de transmetre el dengue, la febre groga, el chikungunya o el zika.

La plataforma Arbocat.cat ha estat desenvolupada pel [programa de recerca en Clima i Salut d'ISGlobal](#) i ha comptat amb finançament del projecte Plataforma Integral per al Control de l'Arbovirosi a Catalunya (PICAT) coordinat pel [Vall d'Hebron Institut de Recerca \(VHIR\)](#), en col·laboració amb l'[Agència de Salut Pública de Catalunya \(ASPCAT\)](#) i amb [Mosquito Alert](#).

La funcionalitat principal de l'eina és **visualitzar sobre el mapa de Catalunya el model de predicció de riscos de malalties arbovirals** d'una manera gràfica. Aquest model pren en consideració diverses variables, que inclouen d'una banda informació sobre aspectes climàtics, ecològics o socioeconòmics de cada municipi per a **calcular els paràmetres que descriuen la possible evolució d'un brot si hi hagués un cas importat**. Per l'altra banda, calcula per a cada municipi la taxa d'importació de casos provinents de viatgers. Per generar les simulacions, els diferents models utilitzen tant les dades de persones que retornen de viatges amb infeccions —diagnosticades als centres de salut catalans i als serveis d'assistència al viatge i, com que es tracta de malalties de declaració obligatòria, notificades a

la XVEC—, com la prevalença dels mosquits que poden ser portadors d'aquests virus. L'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) d'una banda i el projecte MosquitoAlert de l'altra forneixen aquesta informació a mida que es va coneixent.

“El nostre objectiu és **proporcionar als i les professionals i administracions responsables de la salut pública escenaris realistes i prediccions a curt i llarg termini** que ajudin a prendre decisions informades”, ha afirmat Xavier Rodó, investigador ICREA, coordinador del projecte i cap del programa de Clima i Salut d'ISGlobal.

Joan Guix, secretari de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya, ha posat en relleu la col·laboració entre el món de la recerca i la salut pública, i ha afirmat que “el **model innovador** que es presenta avui és un **exemple d'integració del concepte ampli de salut humana, salut dels animals i salut ambiental**, 'one health'”.

Mireia Jané, Sub-directora General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública ha posat de manifest com “l'experiència adquirida des del 2015 amb la notificació dels casos importats d'arbovirosis transmeses per mosquits ha permès crear sinèrgies per obtenir models predictius per **poder detectar precoçment un cas autòcton a Catalunya, i poder actuar ràpidament per evitar o limitar l'aparició de brots**”.

“Pel moment, es tracta d'una versió bàsica o prototip de la plataforma que esperem que pugui ser d'utilitat de cara als mesos de més risc d'aquest mateix any. Un cop posada en marxa, **l'eina anirà re-estimant les probabilitats de risc d'aparició de brots per a cada municipi de manera automàtica**. En aquesta direcció, centrarem els nostres esforços en optimitzar-la amb previsions cada cop més acurades alhora que en garantir la seva continuïtat. En aquest sentit és una eina fàcilment exportable a altres indrets del món que tenen les mateixes preocupacions pel que fa a les malalties emergents, o fins i tot a zones endèmiques”, ha explicat Carlos Dommar, desenvolupador de la plataforma a ISGlobal junt amb Leonardo López.

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre “la Caixa” i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Prensa ISGlobal

Pau Rubio
pau.rubio@isglobal.org

Marta Solano

marta.solano@isglobal.org

93 214 73 33 / 661 45 16 00

Una iniciativa de:

 Obra Social "la Caixa"

CLÍNIC
Hospital Universitari

 UNIVERSITAT DE BARCELONA

 Generalitat de Catalunya

 GOBIERNO DE ESPAÑA

 MAR

 Universitat Pompeu Fabra Barcelona

 Ajuntament de Barcelona

FUNDACIÓN RAMÓN ARECES